

Andreasparochie overweging 15 augustus 2021 Maria Tenhemelopneming

Lucas 1, 39=56

Elisabeth zei tegen Maria: Jij hebt geloofd dat God zou doen wat Hij zei. Wat een geluk! En Maria, ze jubelde, Ik prijs de Heer met heel mijn hart. God mijn redder, heeft aan mij gedacht. Gewone mensen worden door Hem op een voetstuk gezet. Hij is zijn belofte niet vergeten.

Overweging

Een moeder, dat is zo iets moois dat Onze Lieve Heer er zelf een wilde hebben. Die zin vind ik zo mooi dat ik hem herhaal: Een moeder, dat is zo iets moois dat Onze Lieve Heer er zelf een wilde hebben.

En dat gebeurde, Maria bracht de Zoon van God ter wereld. En niet alleen de zoon van God: zij is ook onze moeder. Wij zijn ook kinderen van God. Dat heeft Jezus zelf gezegd. Toen Hij aan het kruis hing zei Hij tegen Johannes: Zoon, zie daar uw moeder. En tegen Maria: Moeder, zie daar uw zoon.

Die zoon staat voor ons allemaal. Zij is onze moeder. Vandaag vieren wij haar tenhemelopneming. Als iemand de hemel verdiend heeft dan is zij dat wel. Wie is zij eigenlijk?

Een eenvoudig jong joods meisje, met een gewoon gezin: een man die timmerman was en een zoon die Jezus heette. Het begon allemaal zo gewoon, maar zo bleef het niet. Toen Hij 12 jaar was gaf Hij les in de synagoge, heel bijzonder, maar ze was vooral boos omdat Hij zo lang van huis was. En zij gaf Hem ook op zijn kop tijdens de bruiloft van Kana: zie je niet dat de wijn op is? Maar toen begon ook haar grote verdriet, haar zoon bleek een rebel, een opstandeling, een lastpost die door velen, vooral de gezagsdragers, werd gehaat. Dat kon nooit goed aflopen, en het liep dan ook niet goed af. Dan zijn we weer bij het kruis waar zij onze moeder werd.

In het evangelie van vandaag gaat zij, sinds kort zwanger, op bezoek bij haar tante Elisabeth die ook zwanger is. Je verwacht een gesprekje tussen 2 zwangeren over babykleertjes of over de bevalling. Maar nee, geheel spontaan, nou ja, op instigatie van de heilige Geest, ziet Elisabeth wat er aan de hand is. Jij bent de meest gezegende onder

alle vrouwen, en gezegend is Jezus de vrucht van je schoot, roept ze vol vreugde uit. En Maria, bescheiden als ze is, is niet trots of hoogmoedig, nee, ze begint een lofzang voor de Heer. Die lofzang wordt ook wel het Magnificat genoemd, we zullen hem straks samen bidden.

Mochten we denken dat Maria speciaal van ons katholieken is, dan vergissen we ons. Ook in de Koran wordt een groot aantal verzen aan Maria gewijd, alleen heet ze daar niet Maria maar Maryam. En sterker nog: tegenwoordig krijgen steeds meer protestanten de neiging om Maria te vereren. Dat kan ik best begrijpen: het is koud in een kerk zonder moeder.

Geen wonder dat Maria door de eeuwen heen veel eretitels heeft gekregen. De ouderen onder ons herinneren zich de litanie van Maria. Die begon zo:

Ik begin even heel oneerbiedig, zoals wij kinderen dat deden:

Heilige Maria, bid voor ons.

Heilige Moeder van God, bid voor ons.

Heilige Maagd der maagden, bid voor ons.

Moeder van Christus, bid voor ons.

Moeder van de Kerk, bid voor ons.

Moeder van de barmhartigheid, bid voor ons.

Moeder van de goddelijke Genade, bid voor ons.

Moeder van de hoop, bid voor ons.

Maria zal me dit niet kwalijk nemen, ik denk dat zij om mij moet lachen.

Die litanie werd steeds langer, elke paus voegde er een paar aan toe, de laatste drie zijn van onze huidige Paus Franciscus:

Moeder van de barmhartigheid, Moeder van de hoop, Troost van de migranten

Voor menigeen onder ons is Maria als de sterre der zee in Maastricht een geliefde afbeelding...

Maria spreekt tot onze verbeelding, mensen vinden bij haar een luisterend oor, ze is er altijd, je kunt alles bij haar kwijt.

En toch, voor mij, roept de manier waarop wij, de Kerk, met Maria omgaan bij mij vaker

wrevel op. Omdat op de manier waarop we haar eren, ook uiterlijk eren, erop lijkt of we haar hebben ingepalmd, en daarmee ontkennen wie ze zelf was en is, waar ze de kracht vandaan haalt, haar onvoorwaardelijkheid en haar geloof dat bergen kon verzetten?

Wie vraagt er naar haar wijsheid, haar bron, haar rijkdom, haar pijn, haar twijfel, haar zeker weten als het erop aankomt?

Wij, en met name de mannen en onze kerk waarin nog steeds de man de dienst uitmaakt, hebben haar gemaakt tot de vrouw zoals zij haar graag zien,

oneindig lief, zorgzaam, bescheiden, zij hebben haar gevoel, haar kracht vertaald naar een visie van de kerk die geen raad weet met seksualiteit en de sterke vrouw.

Er werden dogma's aangenomen, Maria dogma's met de waarheid over Maria :

in 1854 door van Pius IX: dat Maria nooit deel had aan de erfzonde, en in 1950 het dogma van Pius XII : over Maria onbevlekt ontvangen en met lichaam en ziel opgenomen in de hemel.

Dogma's die naar mijn gevoel de bijzondere kracht en het uithoudingsvermogen van de vrouw als gedreven, standvastig, intuïtief, moedig als het er echt op aan komt, verzwijgen, ontkennen of veroordelen.

Deze genezende kracht in vrouwen, Maria als oerbron en oermoeder, – zij staat symbool voor leven dat elk moment in dood en de dood elk moment in leven kan veranderen -, zij kreeg en krijgt vele namen, binnen alle culturen en religies, vanuit een besef dat we allemaal verlangen en soms weten even, ervaren, dat dit het is waar het om moet gaan.

Dit verlangen naar het wezen van de oervrouw, het verandert niet, het is tijdloos, niet gevoelig voor politiek of dogma, het is heilig, eeuwig, altijd groter dan je kunt denken.

Voor mij schuilt deze vrouw, Maria, in het beeld in van Moeder Aarde, in onze kerk. Maria in een oervorm geboetseerd in klei, met een gouden gezicht. Je kunt er steeds weer naar kijken. Ze blijft een mysterie, een bron van rust die je onrustig maakt: begin of ga door met je geloof te leven ook als je dat niet in woorden kunt vatten, ook in tijden van crisis en machteloosheid, en nu de aarde code rood is toebedeeld.....Amen